

pült az ifjúság nagy tömegei előtt, ifjak előtt, akik nem tudósok, de a közélet hasznos polgárai akarnak lenni. Ugyanakkor az egyetem, amely azelőtt anyagilag független volt, elfogadta az állam támogatását.

Szent-Györgyi Albert dr. ezután azt rejtegette a továbbiakban, hogy az egyetem ezelőtt csak tudósokat képzett és magas tudományt hirdetett. Az ifjúság tömege azonban ma már nem akar tudós lenni. Középut azonban nincsen a nevelés terén s az egyetem előbb-utóbb kénytelen lesz előadásait két csoportba osztani.

— Határozottan állítom — mondotta —, hogy az egyetemnek alkalmazkodnia kell hallgatóságára és az élet igényeire. Egész közoktatásunk, úgy a középiskola, mint a magas oktatásnak egyik alapvető hibája, hogy a tanítást a tananyag, nem pedig a hallgató szemzőgéből ítéli meg.

Itt egy másik alapvető kérdésre, az egyetem tanítói és nevelői hivatására tért át és megajzolta a közéleti ember ideálját.

Szent-Györgyi Albert dr. így folytatta nagykoncenciójú székfoglalóját:

Kritika a középiskolai oktatásról

— Az egyetemnek sokoldalú feladatai teljesítésénél nagy nehézségekkel kell küzdenie. Egyik nagy nehézsége, hogy a középiskola nem adja meg neki a szükséges támogatást és száraz túltömött anyagával elleledkezik a jellem és szellem kifejlesztéséről s padjainkra gyakran küld önálló gondolkodásra képtelen, fásult, görnyedhátú 18 esztendő agastyánokat, akik az egyetemet csak lépésőnek tekintik egy nyugdíjas állás elnyerésére, melyet legszívesebben a nyugdíjon kezdenének és akiket rémület tölt el, ha az ember tőlük önálló gondolkodást követel. Ugyszintén nem végzi el a középiskola számunkra a szükséges kiválogatást s nem tudná elvégezni még akkor sem, ha szigorát fokozná, mert az élet és az iskola méretei nem azonosak. Egy színjeles érettségi bizonyítvány nekünk nem ad felvilágosítást arra, hogy gazdaja kiválóság, avagy értéktelen magoló. Kíváncsian lenne, hogy padjainkra eskis azok kerüljenek, akikben megvan az adottság a szellemi pályára, tekintet nélkül a szülők anyagi, vagy társadalmi helyzetére, mint ahogy nemzeti érdek lenne az is, hogy azok, akikben a képesség megvan, csakugyan padjainkra is kerüljenek.

Másik nehézség az egyetemeknek túlszűrttsége, a hallgatóság és tanszemélyzet aránytalansága. Ennek következménye, hogy a katedra lépcsője tanár és hallgató között gyakran áthidalhatatlan távolságot jelent. Pedig nevelői és tanítói hivatásunkat csak úgy teljesíthetjük igazán, ha a tanár tanítványának nemcsak cenzora, de barátja, munkatársa és idősebb testvére.

— Öszintén remélem, hogy ez az ifjú egyetem meg fog birkózni tudni feladataival és hogy Szeged barátságos levegőjében meg lesz a bensőség-teljes, meghitt viszony tanárok és tanítványok között, mert csak ily közösség mellett remélhetjük, hogy eleget tehetünk annak a feladatunknak is, hogy ifjúságunkba oltuk azt az izzó hazaszeretetet, mely nem a jelszavak hangoztatásából, a mások gyűlöletéből, vagy eltiprásából áll, de abból, hogy a hazáért a legnagyobb áldozat is csekély legyen, hogy a hazáért ne csak meghalni, de ami annál sokkal nehezebb, élni is tudjunk.

— Feladataink súlyosak, felelősségünk nagy, öröink csekélyek, így kérjük Isten segédelmét, hogy hazánkban békét, nekünk pedig erőt adjon a munkához s ezzel a kérésünkkel együtt egy másik fohászt is küldjünk az Egek Urához, hogy a mi patrónusunkat, Magyarország kormányzóját, vitéz nagybányai Horthy Miklóst sokáig éltesse.

Üdvözlő beszédek

A nagy tapssal fogadott beszéd után a kolozsvári Ferenc József-tudományegyetem tanárainak képviselőjében Buza László dr. jogi kari dékán

mondott üdvözlő beszédet. Hangoztatta, hogy a kolozsvári és a szegedi egyetemnek egy a lelke és a kolozsvári egyetem tanárai mindig hálával gondolnak Szegedre és kérte, hogy Szegeden is mindig szeretettel gondoljanak Erdélyre.

Pálffy József dr. polgármester a város közönsége nevében mondott üdvözlő szavakat. Bejelentette, hogy Szeged város lakossága teljes mértékben értékelve Szent-Györgyi rektor szép gondolatát, az ifjúság iránti szeretettől indítva, 5000 pengővel hozzájárul a központi egyetemen létesítendő diákklub berendezéseinek költségeihez.

Az összes többi egyetem és magasabbfokú oktatás képviselőjében Wendl Aladár, a József nádor műszaki egyetem tanára mondott üdvözlő beszédet, majd Strausz Gyula negyedéves magyar-német szakos hallgató megkapóan szép szármaló beszédet mondott az ifjúság nevében.

Végül Szent-Györgyi rektor néhány meleg zárszóval befejezte az ünnepséget.

A közönség a Szózat elhangzása után percekig kitörő lelkesedéssel ünnepelte Magyarország kormányzóját, aki szeretetteljes mosollyal fogadta a tüntető lelkesedést, majd a rektor felkérésére a tanácsasztalhoz lépett és beírta nevét az egyetem aranykönyvének első lapjára: »Horthy, 11/IX. 1940.« A második oldalra Teleki Pál gróf neve került.

A megnyitőünnepség után a kormányzó ur és kísérete azonnal a pályaudvarra hajtatott. Az egyetem épülete előtt várakozó gépkocsijáig az egyetem tanácsa kísérte el Magyarország kormányzóját. A kint várakozó tömeg leirhatatlan,

szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelte a kormányzót

Teleki Pál gróf miniszterelnök, Varga József miniszterek és a Szegeden maradt előkelőségek a Hóman Bálint miniszter által adott ebéden vettek részt a Tisza-szálló nagytermében.

Az előkelőségek a Lél-motorossal 3 óra 40 perckor visszatértek a fővárosba.

Itt említjük meg, hogy az egyetem megnyitő-ünnepségéről a rádió jólsikerült helyszíni közvetítést adott

Az egyetemi ifjúság lampionos felvonulása

Hétfőn este a 8 óra tájban a Turul Szövetség bajtársi egyesületeibe tömörült egyetemi ifjúság lampionos felvonulást rendezett a város utcáin. Az ifjak, akikhez a szegedi munkásifjúság küldöttsége is csatlakozott, fél 9 tájban a központi egyetem elé vonult, ahol Szent-Györgyi Albert rektor, az egyetemi tanács tagjai és Szily Kálmán államtitkár fogadták őket. Az ifjúság szónokai: Téchy János, Fodor József és Rónai István rövid beszédekben kifejezést adtak az egyetem megnyitása feletti örömeiknek és biztosították ragaszkodásukról az egyetem vezetéséért. A beszédekre Szily államtitkár és Szent-Györgyi rektor válaszott.

Rombadöntötte Bukarestet a vasárnap-hétfői borzalmas földrengés

Huszonkét magyar a Carlton-szálló halottai között

A romániai drámába a természet is beleszólt. A politikai átalakulás sorsdöntő fordulatai, az ország új megalakulásának drámai pillanatai új tragikus színnel bővültek; a vasárnapi rémület éjszakáján megmozdult a föld Románia alatt. Házakat döntött romba, embereket ölt a borzalmas földrengés s az emberi együttérzés gyászával együtt siratjuk az ártatlanokat, az embereket, akik holtan maradtak a leomlott falak alatt és a megrepedt föld rögei között. A földrengés rettenetes bizonyosságtétele annak, hogy a pusztulásban parányivá válik az ember s ebben az ijesztő kicsiny-ségben a szívnek, a léleknek kell nagygyá nőnie. A romániai földrengésről a következő jelentések számolnak be:

Bukarest, november 11. Vasárnap borzalmas földrengés volt Bukarestben és Románia többi részén. A táviró- és telefonösszeköttetések megszakadtak és így részletes jelentés még sehonnan sem érkezett. Az eddigi jelentések szerint különösen Galați, Buzau és Bukarest szenvedett legtöbbet a borzalmas földrengés következtében. Ploestiben is tetemes anyagi károkat okozott és rengeteg emberáldozatot követelt. Brassóban is épületek omlottak össze. A moldovai Focsaniban is borzalmas pusztításokat végzett az elemi katasztrófa. A halottak számát még mindeztideig nem lehetett megállapítani. Az eddigi jelentések kétezer halottról számolnak, ezeket részben az összeomlott házak temetkeztek megük alá, vagy a földnyílások nyelték el. Több helyen tűz támadt. Mőreni melletti köolajvidéken a föld megrepedezett és a repedésekből forró víz tör elő, elárasztva az egész vidéket. Valeni de Munte, Targivoste, Campina is végítéletserű éjszakát élt át, csaknem mindegyik város romokban hever. A Cărentul jelentése szerint több ezer a halottak

és a súlyos sebesültek száma. A borzalmas vasárnapi éjszaka után néhány óráig nyugodt maradt a föld, hétfőn reggel 9 óra 30 perckor azonban Bukarestben újból heves földrengés következett be. Vasárnap éjszaka a román fővárosban kártyavárként omlott össze az úgynevezett Carlton-épület, amely kétszáz embert temetett maga alá. A hétfői rengés már kisebb erejű volt, de újabb összeomlásokat eredményezett. A telefonösszeköttetés újabb megszakadása miatt jelentések erről a pusztításról még nem érkeztek.

Tűzvész az összeomlott Carlton romjai felett

Bukarest, november 11. A Carlton-palota romjai alatt lévő központi fűtőkészülék hatalmas nyersolajtartálya hétfőn délelőtt kilyukadt s a kiömlő nyersolaj lángrobbant s még estig égett. Ezzel a pincelakásba szorult lakók sorsa — akikkel csodálatos módon délig még fennállott az összeköttetés — megpecsételődött. Attól tartanak, hogy a tűz okozta borzalmas hőség meglágyítja a szomszédos épületek vasgerendáit és ezek is összeomlanak. Ezért a Carltonnal szomszédos épületeket mind kiürítették. Egész utcákból kilakoltattak embereket. Használóképp kiürítettek sok más palotát és épületet is, köztük a vasút vezérigazgatóságának székhelyét is, mert a földrengés következtében annyira megrongálódtak, hogy a bennük való tartózkodás életveszélyes.

A különféle kórházakba beszállított súlyosan sebesültek nagyrésze a nap folyamán bele-

Az egész város csodákat mesél a filmről
Ezt mindenkinek látni kell!!!

BROADWAY MELODY 1940

Fred Astaire és Eleanor Powell
BELVÁROSI MOZI 5, 7, 9

A HET VEGEN!
A LEGUJABB MAGYAR FILM:

A gorodi fogoly

KORZÓBAN

Saroküzlet

MARGARET SULLAVAN
JAMES STEWART és
FELIX BRESSART főszereplésével

SZÉCHENYI MOZI

Ma premier!!

Izgalmas, érdekesítő dzsungelfilm!

DZSUNGEL BANDITAI

TIM TYLER

kalandjai és küzdelmei a banditákkal
és fenevadakkal.

Előadások: 5, 7, 9 órakor.